

50 DE IDEI

**PENTRU A-ȚI OPTIMIZA
FINANȚELE PERSONALE**

Idei \$i Bani

un om informat e un om mai bogat

INTRODUCERE

În primul rând vreau să te felicit pentru preocuparea ta de a-ți optimiza finanțele personale și pentru că acționezi pentru a aduce mai multă prosperitate în viața ta!

Fie că ai deja o strategie, sau ți-ai format niște obiceiuri pentru a-ți gestiona finanțele personale, pe termen lung va trebui să optimizezi în permanență modul cum te raportezi la bani.

Trăim într-o continuă schimbare și de aceea este datoria noastră să devenim din ce în ce mai buni, în fiecare domeniu al vieții noastre.

Dacă îți dorești și tu să ai o viață mai prosperă, poate că ar fi un moment bun să-ți regândești strategia și să aduci puțin aer proaspăt de schimbare și belșug în finanțele tale.

În această listă vei găsi idei practice, unele simple, care pot fi aplicate imediat pentru a-ți îmbunătăți relația cu banii, altele care necesită o implicare mai mare, însă răsplata este pe măsură.

Fie că ai nevoie să-ți planifici mai bine cheltuielile, să-ți gestionezi mai înțelept veniturile sau să renunți la câteva obiceiuri costisitoare, te poți inspira din ideile de mai jos pentru a-ți optimiza finanțele personale.

Iar după ce termini de citit aceste idei, sper că ți le-ai notat pe cele care vrei să le aplici și să te pui pe treabă. Viața ne răsplătește în momentul în care ne asumăm responsabilitatea și acționăm în direcția dorită.

1. Stabilește-ți clar scopul.

Unii visează la o vacanță în jurul lumii, alții își doresc o casă doar a lor, o mașină nouă, să-și redecoreze apartamentul sau pur și simplu un salariu mai mare.

Formulează-ți cât mai limpede obiectivul financiar și apoi îți va fi mai simplu să-l atingi.

2. Fă-ți un plan de cheltuieli.

Majoritatea oamenilor își direcționează două treimi din venituri către trei tipuri de cheltuieli esențiale: pentru hrană, întreținere și transport. Urmează apoi plata datoriilor (rate la credite, carduri etc.), micul fond de economii, cheltuieli opționale în scopuri de recreere etc.

Cel mai util este să-ți faci un plan, un buget detaliat în care să aloți fiecărei categorii o anumită sumă limită în care să te încadrezi. Și apoi să ai grijă să-ți urmezi întocmai planul.

3. Diversifică-ți sursele de venit.

Piața muncii a fost instabilă o perioadă destul de îndelungată și mulți s-au confruntat la un moment dat cu micșorări salariale sau chiar cu pierderea locului de muncă.

Prin urmare, este o idee bună să încerci să lucrezi și la alte proiecte în timpul liber, ca să nu depinzi cu totul de salariul actual. Cei care obțin venituri din mai multe surse pot preîntâmpina problemele care apar odată cu pierderea unui job.

4. Începe o afacere proprie.

Criza economică i-a inspirat pe mulți să se aventureze în domeniul antreprenorial, în parte din dorința de a recăpăta controlul asupra situației lor financiare.

Chiar și afacerile mici, de tipul blogurilor care aduc bani din publicitate sau comerțul cu diverse mărunțișuri pot deveni surse stabile de venit, oferindu-ți o mai bună siguranță financiară.

5. Negociază-ți salariul.

Deși mulți se consideră norocoși doar pentru simplul fapt că au un job plătit, să ceri o mărire de salariu poate fi uneori o mișcare înțeleaptă.

Dacă ți-ai schimbat recent locul de muncă, ai fost promovată sau ți-ai dat seama că ești plătit mai puțin în comparație cu colegii tăi, poate că e timpul să ai o discuție cu șeful tău și să-i ceri o creștere salarială.

6. Gestionează atent banii câștigați în plus.

Dacă te numeri și tu printre cei care au și un job part time pe lângă cel cu normă întreagă, ai grijă cum gestionezi veniturile suplimentare.

Ai putea fi tentat să te lansezi în cheltuieli nejustificate. În general, cel mai bine este să eviți să intri în banii câștigați în plus și să-i investești pe termen lung pentru a-ți crea surse de venit pasiv.

7. Rezistă tentațiilor din magazine.

Comercianții sunt experți în a te face să-ți cheltuiești banii, de cele mai multe ori pe lucruri de care nu ai cu adevărat nevoie. Cu cât ești mai bine familiarizat cu tehnicile lor, cu atât îți va fi mai ușor să rezisti tentațiilor.

Când pornești la cumpărături, nu te abate de la lista pe care ți-ai făcut-o de acasă și reține că ofertele "speciale", reducerile cu 5% dacă achiziționezi trei produse de același fel, cardurile cu recompense sau tombolele la care ai șanse să câștigi doar un pix nu sunt altceva decât strategii de marketing. Știind asta, îți va fi mai simplu să spui „nu”.

8. Urmărește atent pe ce cheltuiești banii.

Ține o evidență clară a tuturor cheltuielilor tale, chiar și a celor mai mărunte, pe o perioadă de câteva luni și o să-ți poți face o idee mai clară asupra lucrurilor care nu sunt necesare, pe care dai banii și de care te poți dispensa.

9. Nu te sfii să negociezi.

În general, prețurile sunt mult mai negociabile decât ai putea avea impresia. Mai ales când ai văzut în altă parte o ofertă mai bună, nu strică niciodată să întrebi dacă vânzătorul e dispus să mai lase la preț.

10. Informează-te pe net înainte să cumperi ceva.

Pe internet găsești o sumedenie de site-uri cu recenzii pentru diferite produse sau care oferă cupoane și coduri de discount sau ponturi despre locuri unde poți găsi cele mai bune oferte.

Înainte să alegi un produs din magazin, informează-te pe forumuri de la alți clienți să vezi dacă au fost mulțumiți de el sau dacă nu cumva poți găsi ceva mai bun la un preț comparabil. De altfel, cele mai mici prețuri le oferă tot magazinele online.

11. Nu respinge din start ideea unui credit pentru investitii.

În funcție de ceea ce ți-ai propus să realizezi (vezi punctul 1), mai ales dacă ai în vedere planuri ambițioase și investitii pe termen lung, contractarea unui credit ar putea fi o soluție bună pentru tine, care să te ajute să-ți atingi obiectivul mai ușor.

Analizează bine avantajele și dezavantajele unui credit pentru investitii în cazul tău particular, și apoi ia o decizie. Însă ferește-te de creditele pentru consum,

căci au costuri mari și pe termen lung sunt extrem de dăunătoare pentru sănătatea ta financiară.

12. Plătește mai repede creditele cu dobândă mai mare.

Când vine momentul să-ți achiți datoriile, acordă întotdeauna prioritate celor cu dobândă mai mare.

Dacă nu știai, cardurile de credit și de cumpărături au cele mai mari dobânzi; făcând un efort să plătești mai repede sumele folosite pe card poți evita comisioanele majorate și fluctuațiile de dobândă, adică alte cheltuieli importante care se tot acumulează în timp.

13. Păstrează-ți o situație bună la Biroul de Credit.

Băncile își bazează decizia de a oferi împrumuturi și stabilesc apoi dobânzile pentru credite inclusiv în funcție de datele înregistrate la Biroul de Credit.

Așa că ai grijă să-ți achiți mereu la timp ratele pe care le ai. S-ar putea să ai nevoie la un moment dat de un credit și ar fi păcat să nu-l obții doar pentru că ai întârziat de câteva ori în trecut cu plata datoriilor.

14. Verifică online situația cardului tău.

Multe bănci îți oferă opțiunea de a-ți crea un cont pe internet unde să poți urmări toate operațiunile pe care le faci cu cardul, începând de la alimentare și până la plăți efectuate sau comisioane percepute pentru folosirea bancomatelor.

O astfel de evidență clară te poate ajuta să faci alegeri mai înțelepte în ceea ce privește utilizarea cardului.

15. Urmărește întotdeauna extrasele de cont.

Cu atât mai mult dacă ai mai multe carduri, la bănci diferite, devine important să verifici mereu extrasele de cont.

E cea mai bună modalitate să-ți dai seama dacă nu cumva altcineva îți folosește cardul. În cazul în care observi că au fost efectuate plăți greșite, pentru produse și servicii pe care nu le-ai comandat, contactează imediat instituția care a emis cardul respectiv.

16. Profită de promoțiile oferite prin intermediul cardului de credit.

Dacă faci parte dintre cei care își plătesc integral soldul lunar, poți beneficia și de avantajele deținerii unui card de credit.

Este vorba de acumularea de puncte pe care le poți transforma ulterior în bani, sau de protecție împotriva fraudelor ori alte tipuri de asigurări și garanții oferite de către banca respectivă.

17. Alege tipul de card de credit potrivit pentru tine.

Avantajele cardurilor de credit variază considerabil în funcție de tipul de card. Caută-le pe acelea care se mulează cel mai bine pe nevoile tale.

De pildă, dacă crezi că vei avea dificultăți în a-ți plăti integral soldul, alege cardul cu dobânda cea mai mică. De asemenea, în cazul în care te deplasezi mult în interes de serviciu, local sau internațional, ai putea opta pentru un card cu asigurare pentru călătorii.

18. Motivează-te să-ți achiți cât mai repede datoriile.

Amintește-ți constant care este scopul tău pe termen lung și rămâi concentrat pe el, fără să lași alte lucruri să te distragă.

Ar fi o idee bună să-ți așezi pe birou niște imagini cu locurile pe care dorești să le vizitezi sau cu casa pe care visezi să o cumperi, ca să te asiguri că nu te abați de la plan și nu te aventurezi în cheltuieli noi, nejustificate.

19. Investește cât mai simplu.

Dacă nu îți place să urmărești rapoartele anuale de activitate și bilanțurile trimestriale de venituri și cheltuieli ale companiilor, poate că ar fi o idee bună să investești într-un fond de tip index, care urmărește evoluția burselor în ansamblu, și nu numai câteva companii anume.

20. Încearcă să reduci cât mai mult taxele și comisioanele la investitii.

Taxele și comisioanele pe care le au anumite fonduri mutuale și alte produse de investitii pot ajunge în timp să-ți știrbească o mare parte din câștiguri.

Le poți minimiza evitând produsele costisitoare, cum sunt fondurile administrate în mod activ, și axându-te mai degrabă pe fondurile de tip index.

21. Atunci când investești, fii atent la raportul dintre câștiguri și riscuri.

Pe lângă importanța diversificării, o altă regulă esențială în materie de investitii este cea a câștigului versus risc: dacă îți dorești câștiguri substanțiale, va trebui să-ți asumi și riscuri mai mari.

Evaluează profilul de risc al instrumentului financiar în care vrei să investești și ia o decizie informată. Dacă, dimpotrivă, nu prea ești dispus să-ți asumi riscuri semnificative, probabil că vei dori să-ți păstrezi banii în investitii mai conservatoare.

22. Începe să investesti cât mai devreme într-un fond de pensii.

Cu cât faci acest pas mai din timp, poate chiar de la începutul carierei, cu atât te vei bucura de un fond mai mare de pensii atunci când va veni momentul. Nu aștepta să treacă neapărat câțiva ani la locul de muncă pentru că niciodată nu e prea devreme să te gândești la ce vei face în viitorul îndepărtat.

23. Nu încerca să ghicești minimele sau maximele în piețele financiare.

Cum fluctuațiile bursei sunt imposibil de prezis, cea mai bună strategie este să investesti într-un ritm constant, în loc să aștepți să intri cu toții banii în piață atunci când îți se pare că prețurile tocmai au atins un minim.

24. Alege-ți investițiile în funcție de vârsta ta.

Dacă te apropii de pensionare, probabil că vei dori să te orientezi către investițiile cu un risc mai mic.

În cazul în care nu știi cum anume să investesti, una din regulile cele mai generale este să scazi vârsta ta din 100 și să investesti acel procent în acțiuni, iar restul în produse de investiții mai conservatoare, cum sunt obligațiunile.

Însă cel mai important este să-ți faci un plan personalizat, în funcție de obiectivele și de propriul tău profil de risc.

25. Nu urmări bursa chiar în fiecare zi.

Inevitabil, bursa fluctuează de la o zi la alta și, dacă te-ai decis să investesti pe termen lung, nu e nevoie să ai emoții la fiecare scădere înregistrată. Ce poți face, în schimb, este să-ți verifici portofoliul o dată pe lună pentru a putea face ajustările necesare.

26. Apelează la ajutor profesionist.

E foarte posibil ca gestionarea finanțelor personale să te solicite foarte mult sau să constăți că ai nevoie de niște informații specializate. Nu e nicio rușine să ceri ajutorul unui profesionist, apelează la un consultant financiar independent, pentru ca să eviți conflictele de interes.

27. Calculează-ți pensia.

E bine să știi din vreme cam ce pensie vei avea, ca să poți estima câți bani trebuie să economisești în funcție de stilul tău de viață. Consultă un specialist sau interesează-te pe site-urile care îți calculează pensia online, pentru a vedea la ce sume să te aștepți.

28. Fă pași mici și siguri.

Să pui deoparte 10-15% din venitul lunar pentru fondul tău de pensii s-ar putea să fie un efort cam mare, pe care să nu-l poți susține pe termen lung. Ai putea avea mai mult succes dacă începi cu ceva mai modest și economisești doar 5%, pentru ca apoi să poți crește procentul în timp.

29. Verifică-ți online situația fiscală.

Consultă platforma de internet al Asociației Naționale de Administrare Fiscală ca să poți vedea estimările de plată și eventualele contribuții rămase neplătite. În acest mod, vei putea evita acumularea penalizărilor.

30. Verifică dacă poți pune bani deoparte chiar și când nu ai salariu.

Există o mare varietate de fonduri pentru pensii, iar unele dintre ele îți oferă

posibilitatea să continui să economisești bani chiar și atunci când rămâi temporar fără job. Interesează-te despre detalii, verifică dacă ești eligibil și optează pentru fondul cel mai accesibil pentru tine.

31. Alege să locuiești temporar cu părinții.

Mulți dintre tinerii proaspăt angajați continuă să locuiască împreună cu familia, măcar pentru o perioadă, pentru a-și stabiliza situația financiară mai ușor.

32. Pregătește-te din timp pentru îngrijirea celor în vârstă.

Cei cu părinți în vârstă vor trebui, mai devreme sau mai târziu, să se ocupe de îngrijirea lor. E bine să fii pregătit din vreme pentru acest lucru, pentru că el presupune alocarea de fonduri speciale sau chiar schimbarea stilului de viață, dacă preferi să-ți aduci întreaga familie sub același acoperiș.

33. Evită să iei credite în comun.

De multe ori, membrii unei familii contractează credite în comun, pentru a se ajuta reciproc. Totuși, acest lucru poate avea ramificații financiare complicate, mai ales în cazul în care una dintre părți ajunge în imposibilitatea de a-și mai achita ratele. Gândește-te bine și ia în calcul toate scenariile posibile înainte de a semna pentru un astfel de credit.

34. Du o viață puțin mai simplă.

Recenta criză financiară a readus la modă stilul de viață simplificat. Fie că mergi cu bicicleta la birou ca să nu mai dai bani pe transport sau pe benzină, fie că mai renunți la mesele în oraș în favoarea gătitului acasă sau înveți să-ți

modernizezi singur locuința pentru a nu mai plăti mâna de lucru, toate aceste mici schimbări îți pot face viața mai ușoară, ajutându-te să-ți diminuezi cheltuielile lunare.

35. Găsește-ți hobby-uri mai puțin costisitoare.

Sunt foarte multe lucruri pe care le poți face gratis ca să te distrezi și să te relaxezi. Mergi la plimbări, la muzee cu intrare gratuită, fă drumeții, urmează cursuri gratuite pe internet, bea-ți cafeaua pe o bancă în parc – găsești din plin alternative la activitățile de recreere care înainte te obligau să cheltuiești niște bani în plus.

36. Planifică săptămânal cheltuielile pentru mâncare.

Această categorie de cheltuieli poate lua rapid amploare, mai ales dacă te-ai obișnuit să cinezi la restaurant sau să comanzi frecvent mâncare pentru acasă. Ca să ieși din această capcană, planifică-ți meniul cu o săptămână în avans și fă-ți cumpărăturile din timp, ca să nu fii tentat să suni la pizzeria din colț imediat ce îți se face foame.

37. Stabilește-ți țelurile financiare împreună cu partenerul.

Viața în doi înseamnă și țeluri comune, iar un obiectiv e mult mai ușor de atins dacă lucrezi în echipă la realizarea lui. Stabiliți împreună un buget de cheltuieli lunare și ce sume doriți să economisiți în cuplu, chiar dacă vă păstrați banii în conturi separate.

38. Asigură-ți locuința.

O poliță de asigurare pentru locuință te poate salva de la multe probleme în caz de furt, dezastre naturale sau alte întâmplări neprevăzute, așa că ar trebui să se numere printre prioritățile tale. Dacă nu ai deja una, interesează-te care sunt pașii pentru a-ți asigura locuința cât mai curând.

39. Fii sigur că ești pregătit să ai un copil.

Înainte de a lua decizia să întemeiezi o familie, asigură-te că înțelegi care sunt noile cheltuieli cărora va trebui să le faci față și calculează cât mai exact sumele de care vei avea nevoie, atât cele imediate, cât și cele pe termen lung. E bine să te pregătești pentru asta punând din timp bani deoparte și să cauți soluții creative, cum ar fi să lucrezi de acasă, pentru a putea să îmbini munca și viața de familie.

40. Fă-ți o asigurare de viață.

Nu trebuie să fii neapărat pesimist pentru a-ți face o asigurare de viață! Din contră, atunci când vei ajunge la pensie, tu vei fi principalul beneficiar al ei și te vei felicita pentru alegerea făcută.

Iar dacă ești responsabil pentru întreținerea copiilor tăi sau a altor membri ai familiei, este cu atât mai important să te asiguri că ei vor fi bine îngrijiți în orice eventualitate. Cu cât îți faci o asigurare de viață mai din timp, cu atât veți putea beneficia, tu și familia ta, de o poliță mai avantajoasă.

41. Dezabonează-te de la cataloagele de care nu mai ai nevoie.

Pe lângă faptul că te tentează să cumperi lucruri de care nu ai nevoie, ele reprezintă și un consum inutil de hârtie. Trimite firmelor respective un e-mail prin care să ceri dezabonarea; n-are rost să ai zilnic sub ochi lucruri pe care nu

le dorești sau pe care nu ți le permiți.

42. Eficientizează-ți instalațiile din locuință.

Există destule metode prin care îți poți optimiza instalațiile din locuință, fie că vorbim de cele electrice, termice sau sanitare. Folosește becuri economice, un termostat reglabil și elimină pierderile de apă pentru a-ți micșora astfel facturile la utilități.

43. Nu lăsa electrocasnicele în priză.

Multe dintre aparatele electronice și electrocasnice consumă curent chiar și când nu sunt pornite. Ca să-ți micșorezi factura la electricitate, nu uita să le scoți din priză atunci când nu le mai folosești.

44. Creează un grup pentru donații caritabile.

Dacă vrei să faci donații caritabile însă ai un buget prea mic pentru a putea contribui consistent la cauza pe care vrei s-o susții, fă front comun cu prietenii tăi și sprijiniți împreună aceeași organizație, astfel încât contribuția voastră chiar să conteze.

45. Orientează-te și către donațiile nefinanciare.

Pe lângă bani, mai poți oferi fundațiilor caritabile haine, jucării, DVD-uri sau orice alte obiecte pe care nu le mai folosești și care îți ocupă spațiu în casă. Nu știi niciodată cine poate avea nevoie de lucrurile care ție nu-ți mai trebuie.

46. Vorbește deschis despre situație

În eventualitatea în care nu ești sigur dacă părinții, copiii tăi sau alte rude se așteaptă la un sprijin financiar din partea ta, deschide subiectul și poartă o discuție amiabilă pe această temă, pentru a preveni eventualele neînțelegeri care pot apărea mai târziu.

47. Reanalizează serviciile pe care le plătești

Renunță la serviciile pe care nu le folosești sau pentru care plătești mai mult decât ai nevoie. Mulți din noi cumpărăm ceva de care suntem foarte entuziasmați la început, dar apoi ne dăm seama că nu ne folosește așa mult. Fii atent pe ce servicii dai banii și nu le mai folosești și încheie contractul sau adaptează-l la cât folosești.

48. Fă economie la cosmetice

Puțină cumpătare când vine vorba de produsele scumpe de curățenie și de îngrijire personală te poate ajuta să economisești mai mulți bani decât crezi. Dacă ai o apetență pentru asta (sau ești în căutarea unui hobby mai puțin costisitor), poți învăța online cum să-ți pregătești aceste produse singur, din ingrediente naturale.

49. Menținerea sănătății

Nu degeaba se spune că sănătatea e mai prețioasă decât toate. Dacă ai grijă de sănătatea ta, nu vei ajunge să cheltui mulți bani cu tratamente scumpe pentru diferite afecțiuni. Câteva recomandări ar fi să te lași de fumat, să nu faci excese cu consumul de alcool, să faci sport și să îți verifici periodic starea de sănătate.

50. Cercul de influență

Se spune că suntem media acelor 5-6 persoane cu care ne petrecem timpul cel mai des. Fă o listă cu aceste persoane, analizează situația lor financiară și dacă rezultatul obținut nu îți place, înlocuiește-le măcar pe unele cu persoane care te pot ajuta să ajungi unde îți dorești tu, care te pot încuraja și te pot sfătui.